

OSNOVNA ŠOLA
NARODNEGA HEROJA RAJKA
HRASTNIK

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

na matični šoli v Hrastniku
(za šolsko leto 2018/2019)

KAZALO

Izbirni predmet: GLASBENI PROJEKT(7., 8., 9. razred)	2
Izbirni predmet: NEMŠČINA (7.,8.,9 razred)	3
Izbirni predmet: SODOBNA PRIPRAVA HRANE (7.,8.,9. razred).....	4
Izbirni predmet: ASTRONOMIJA : Daljnogledi in planeti (7.,8.,9. razred)	4
Izbirni predmet: OBDELAVA GRADIV – LES (7. razred)	5
Izbirni predmet: OBDELAVA GRADIV – KOVINE (8. razred)	5
Izbirni predmet: RAČUNALNIŠTVO – Urejanje besedil (7.,8.,9.razred)	6
Izbirni predmet: ŠPORT ZA SPROSTITEV (7. razred).....	7
Izbirni predmet: ŠPORT ZA ZDRAVJE (8. razred)	7
Izbirni predmet: LIKOVNO SNOVANJE (7.,8., 9. razred)	8
Izbirni predmet: VZGOJA ZA MEDIJE (7.,8.,9. razred)	9
TELEVIZIJA	9
Izbirni predmet: RETORIKA (9. razred).....	10
Izbirni predmet: POSKUSI V KEMIJI (8., 9. razred)	11

Izbirni predmet: GLASBENI PROJEKT(7., 8., 9. razred)

Glasba kot predmet osnovnošolske vzgoje pomaga pri oblikovanju celostne podobe vsakega človeka. Marsikdaj deluje tudi preventivno in terapevtsko pri različnih motnjah, ki jih povzročajo duševne obremenitve mladih med šolanjem.

Ker kažejo nekateri učenci večje zanimanje za razne oblike glasbenega udejstvovanja, jim izbirni predmet *glasbeni projekt* omogoča, da svoje interese uresničijo z aktivnostmi in predstavijo v šoli in izven nje.

Program dela omogoča prilagajanje različnim individualnim zmožnostim in zanimanju učencev. Gre namreč za zbir raznih dejavnosti, kjer učenci na različnih ravneh uresničujejo svojo ustvarjalnost, od glasbene produkcije, izvajanja do ustvarjalnega raziskovanja in vrednotenja. Poudarjene so med predmetne povezave, odprte za potrebe posameznih kulturnih okolij ter časa.

Splošni cilji predmeta:

- učenci ob glasbenih vrednotah uzaveščajo pomen uresničevanja višjih kulturnih potreb;
- ob glasbi se sproščajo, z njo se ukvarjajo tudi v prostem času;
- ob glasbi in z glasbo povezanih dejavnostih razvijajo odgovornost za skupno sodelovanje ter vrednotijo dosežke;
- oblikujejo ali poustvarjajo glasbeno predstavo;
- raziščejo določeno glasbeno področje in ga predstavijo v zbirki, šolskem glasilu ali na razstavi;
- ozvočijo določeno vsebino s sodobnimi glasbenimi mediji;
- oblikujejo svoje glasbene zamisli s pomočjo računalnika.

Seveda so vsi naštetih cilji le možnosti za uresničitev ideje projekta, ki jo je skupina sposobna tudi izvesti. Vsakršna ustvarjalnost in raziskovanje na teh področjih spodbuja in navaja na trajno sodelovanje v glasbeni kulturi.

Glasbeni projekt je načrtovana nadgradnja predhodnih glasbenih izbirnih predmetov, torej se vanj lahko za eno leto vključijo vsi učenci, tudi tisti, ki so bili člani ansambelske igre, saj bodo prav ti pomembno prispevali h kvalitetnejšim dosežkom.

Izbirni predmet: NEMŠČINA (7.,8.,9 razred)

V času intenzivnega svetovnega povezovanja imajo tuji jeziki čedalje večji pomen v vzgoji in izobraževanju. Še posebej to velja za nemščino, jezik ki je v Evropi močno zastopan.

Zato ima v novi devetletni OŠ nemščina kot izbirni predmet posebni pomen. Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci razvijajo pri pouku tujega jezika so pomembne zaradi:

- Neposredne uporabnosti za učence
- Poklicnega in permanentnega izobraževanja
- Komunikacijskih sposobnosti
- Humanističnega razvoja učencev
- Sposobnosti navezovanja osebnih in družbenih stikov.

Za učenje nemščine kot obveznega izbirnega predmeta se lahko odločijo tisti učenci, za katere pomeni ta izbor učenje drugega tujega jezika.

Nemščina je v OŠ triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko. Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja nemščine izstopi in izbere drug izbirni predmet. Z učenjem nemščine lahko prične tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je **nadaljevalni** drugi tuj jezik.

Učenci pri pouku razvijajo jezikovne sposobnosti (poslušanje, govor, branje, pisanje). Vse te sposobnosti se preverjajo in ocenjujejo.

Učenci spoznavajo jezikovne zakonitosti in jih primerjajo z materinščino. V ospredju med predmetnih povezav pa je tudi sodelovanje z angleščino kot prvim tujim jezikom. Na ta način učenci razvijajo svojo jezikovno zavest in medkulturno vedenje.

Učne vsebine:

šola, prosti čas, družina, šport, živali, počitnice, moda, človeško telo, restavracija. Učenje poteka v dvojicah, skupinah, prevzemanju in igranju vlog.

Na koncu triletnega učenja nemščine naj bi učenci razumeli daljša besedila, samostojno brali. Sodelovali pri pogovoru, znali izražati želje, mnenja, namere, vpraševati po informacijah, opisovati ljudi, predmete, situacije, znali sestaviti pismo, izdelati plakat, poznali slovnične strukture, primerne njihovi starosti.

Izbirni predmet: SODOBNA PRIPRAVA HRANE (7.,8.,9. razred)

Je enoletni izbirni predmet v 7.,8.in 9.razredu devetletne OŠ.

Opredelitev predmeta:

Sodobna priprava hrane je izbirni predmet, kjer bomo učence poučevali o prehrani z vidika zagotavljanja in ohranjanja zdravja.

Učili se bomo o pomenu zdrave prehrane, ki naj bo varna in varovalna. Prav tako se bodo učili in preizkusili v načinih priprave hrane.

Splošni cilji predmeta

- Učenci razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in mišljenja za odločanje o lastni prehrani z vidika zagotavljanja zdravja.
- Nadgrajujejo vsebine, ki so jih dobili pri rednem pouku predmeta gospodinjstvo.
- Poglobljajo znanja v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah.
- Razvijajo individualno ustvarjalnost.

Izbirni predmet: ASTRONOMIJA : Daljnogledi in planeti (7.,8.,9. razred)

V tem sklopu bodo učenci spoznali, da obstaja osem planetov in devetdeset lun, ki krožijo okrog Sonca ter veliko število drugih teles (asteroidi, meteorji, meteoriti, kometi ...), spoznali bodo vsak planet posebej in ga primerjali z Zemljo, sestavili bodo model osončja, se seznanili s sodobnimi astronomskimi teleskopi in njihovo uporabo, spoznali pomen umetnih satelitov in poletov v vesolje.

Izbirni predmet: OBDELAVA GRADIV – LES (7. razred)

SKLOP: naravoslovno-tehnični

Čas trajanja: eno leto

Prav predmetno področje tehnične vzgoje je izgubilo nekaj dragocenih ur v rednem predmetniku, zato bo ponujeni predmet OBDELAVA GRADIV - LES zanimiv za številne učence in učenke 7. razreda. Les je prijetno gradivo in delo z njim so imeli učenci že do sedaj zelo radi. Zanimanje za tehnične poklice se spet počasi dviguje in kaže, da bo prav to področje v naslednjih desetletjih reševalo problematiko zaposlovanja. Če vemo, da večina naših otrok živi v okolju obdanim z gozdovi - lesom, zakaj se ne bi v šolskih delavnicah spoprijeli z njim?

Opredelitev predmeta

Predznanje o lesu in drugih materialih bomo uporabili za izdelke. Izdelovali bomo pretežno ročno. Zaradi varnosti bomo uporabljali le vibracijsko žago, elek. vrtni stroj, ter tračni in kolutni brusilnik. Dovolj, da bodo lahko nastajali čudoviti izdelki iz lesa, obogateni z drugimi gradivi in kar je pomembno, uporabni.

CILJI

Učenci pri izbirnem predmetu:

- izdelujejo in uporabljajo tehnično-tehnološko dokumentacijo za načrtovane izdelke,
- odkrivajo in razvijajo svoje ročne spretnosti,
- izvajajo osnovne delovne operacije z ročnimi orodji in stroji,
- se navajajo na smotrno organizacijo in planiranje proizvodnje,
- spoznavajo nevarnosti pri delu, izbirajo primerna zaščitna sredstva,

Izbirni predmet: OBDELAVA GRADIV – KOVINE (8. razred)

Opredelitev predmeta:

1. Vrste kovin in njihova uporaba
2. Načini oblikovanja kovin – toplo, hladno
3. Ročna obdelava kovin
4. Strojna obdelava kovin
5. Lastnosti kovin
6. Standardno označevanje
7. Varstvo pri delu in zaščitna sredstva
8. Zaščita kovin pred korozijo
9. Načrtovanje izdelka - tehnična risba
10. Praktično izdelovanje izdelka iz tanke pločevine in žice
11. Merjenje predmeta z ustreznim merilnim orodjem za kovine
12. Lastnosti in uporaba jekla
13. Sestava, krmiljenje in delovanje strojev za obdelavo kovin
14. Uporaba ročnih orodij za obdelavo kovin
15. Ogljed delovne organizacije Forstek na Dolu.

Izbirni predmet: RAČUNALNIŠTVO – Urejanje besedil (7.,8.,9.razred)

OBLIKE IN METODE DELA:

praktično delo v računalniški učilnici, vsak učenec za svojim računalnikom

VSEBINA:

Učenci se bodo seznanili z osnovnimi pojmi s področja računalništva, razlikovali bodo med informacijo ter podatkom. Znali bodo uporabljati osnovne programe za risanje. Z urejevalnikom besedil bodo znali ustrezno urediti besedilo. Za projektno nalogo bodo naredili seminarsko nalogo o izbrani temi. Naučili se bodo sprejemati in pošiljati elektronsko pošto ter iskati informacije na internetu.

UČENEC BO ZNAL:

- spoznavanje osnovnih pojmov računalništva ter vloga in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi
- spremljanje razvoja računalniške tehnologije
- pridobivanje temeljnih znanj, spretnosti in navad za učinkovito in uspešno uporabo sodobne računalniške tehnologije za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb
- spoznavanje osnov komuniciranja
- izdelava in oblikovanje daljšega besedila po pravilih računalniškega oblikovanja

OPOMBA:

Izbirni predmet računalništvo v osnovni šoli je dobra podlaga za predmet informatika na srednji šoli ter za praktično uporabo računalnika v vsakdanjem življenju.

Izbirni predmet: ŠPORT ZA SPROSTITEV (7. razred)

Pri športu za sprostitev gre za dopolnjevanje osnovnega programa športne vzgoje. To je enoletni predmet in je z vidika športno-rekreativnih učinkov pomemben za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih.

Vsebina:

1. Osnove namiznega tenisa
2. Osnove badmintona
3. Plavanje
 - potapljanje z navpičnim prelomom
 - utrjevanje izbrane tehnike plavanja
 - vzdržljivostno plavanje 10 minut
4. Predstavitev ekstremnih športov v obliki plakata in besedne interpretacije, ki jih predstavijo učenci sami
5. Pohodništvo

Izbirni predmet: ŠPORT ZA ZDRAVJE (8. razred)

Je namenjen nadgradnji tistih vsebin redne športne vzgoje, s katerimi lahko pomembno vplivamo na zdravje in dobro počutje.

Učenci bodo lahko izbrali:

1. atletika, splošno kondicijske priprave, namizni tenis
2. ljudski plesi in običaji.

Izbirni predmet: LIKOVNO SNOVANJE (7.,8., 9. razred)

Likovno snovanje je izbirni predmet, ki je namenjen vsem tistim, ki radi ustvarjajo. Dandanes še vedno velja zmotno mišljenje, da je likovna vzgoja predmet, pri katerem se posameznik nauči lepo risati in barvati ter to znanje uporabi pri izdelavi novoletnih voščilnic ali svilenih šalov. Ne smemo pozabiti, da ima ravno likovna umetnost svoje korenine že v davni preteklosti, kar pomeni, da gre za nekaj pomembnejšega, vrednejšega in nabitega z duhovno energijo.

LIKOVNO SNOVANJE daje možnost vsem tistim učencem ki želijo svoje likovno področje še dodatno razviti in ki želijo biti likovno aktivni več kot le eno uro tedensko, kakor omogoča redni pouk likovne vzgoje.

Dandanes je likovnost izredno velikega pomena. Vse več je poklicev, kjer je ravno likovnost (estetika) velikega pomena. Skoraj na nobenem področju ne moremo govoriti o »samo da je«, ampak vedno tudi »kako je« nekaj narejeno.

V čem se likovno snovanje razlikuje od pouka likovne vzgoje?

- Likovnemu izražanju je namenjenih več ur tedensko.
- Znanje pridobljeno pri rednem pouku se nadgrajuje.
- Uporabljajo se drugačni, izbrani materiali in druge likovne tehnike.
- Pri učencih se razvija domišljija in kreativnost

Koliko časa mora učenec obiskovati ta predmet, če ga izbere?

Najmanj eno šolsko leto, lahko pa vsa tri leta (7., 8. in 9. razred). Ta predmet je zasnovan tako, da se lahko učenec vključi v kateremkoli razredu zadnje triade, saj učna snov ni nadgradnja prejšnjega leta.

Vrednotenje učenčevih izdelkov in zapis dosežkov

Likovno vrednotenje predstavlja določanje vrednosti opravljenega dela v učni uri glede na njegovo prizadevnost pri uresničevanju ciljev, pri usvajanju likovnih pojmov in pri likovnem izražanju. Ocena: številčna od 1 do 5.

Ali je potreben izrazit likovni talent za vključitev k likovnemu snovanju?

NIKAKOR NE, predvsem veselje do ustvarjanja.

Izbirni predmet: VZGOJA ZA MEDIJE (7.,8.,9. razred)

Izbirni predmet vzgoja za medije je sestavni del devetletnega osnovnošolskega družboslovnega izobraževanja v 7., 8. in 9. razredu. Predmet je sestavljen iz treh zaokroženih tematskih vsebin, vsaka se obravnava kot enoletni sklop: TISK RADIO, TELEVIZIJA.

Vsebine enoletnih sklopov se vsebinsko dopolnjujejo, možno pa je, da se učenci seznanjajo samo z enim enoletnim sklopom ali pa katerega preskočijo (predmet lahko učenci obiskujejo tudi samo eno leto). Vzgoja za medije bo omogočila učencem dostop do medijev, naučila jih bo analizirati, kritično ocenjevati in izdelovati različne komunikacijske oblike (časopis, televizijske in radijske oddaje, iskanje po internetu itd,..)

TELEVIZIJA

- Obisk javne oziroma komercialne televizijske postaje
- Nastanek televizije in njene značilnosti
- Delitev televizijskih postaj
- Novinarsko delo pri televizijskem mediju
- Internet
- Učinki množičnih medijev
- Mediji in idoli
- Mediji in nasilje
- Mediji in stereotipi.
- Kako postati kritični medijski posameznik.

Celovita vzgoja za medije učencem omogoča, da se socialno zblizujejo, krepijo medsebojno komunikacijo in prek vstopa v javne množične medije tudi komunicirajo z drugimi. Spodbuja jih da se estetsko izražajo. Tako zasnovano medijsko opismenjevanje omogoča kritično razmišljanje o ponujenih medijskih vsebinah in podobah.

Izbirni predmet: **RETORIKA (9. razred)**

Opredelitev predmeta

Retorika je disciplina, ki v različnih oblikah in v različnem obsegu spremlja tako rekoč celotno človeško zgodovino. Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta je učence in učenke seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč tudi s tehnikami prepričevanja, elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, oblikami prepričevanja, strukturacijo (prepričevalnega) govora in vsestranskim obvladovanjem govorne situacije na eni strani; po drugi pa z razliko med prepričevanjem in argumentiranjem, razlikovanjem med dobrimi in slabimi argumenti, elementi dobre argumentacije in (če čas in zanimanje to dopuščata) nepravilnimi oziroma nedovoljenimi argumentativnimi postopki.

Poučevanje retorike v devetem razredu devetletke tako ni samo sebi namen, temveč naj učence in učenke nauči predvsem samostojnega, koherentnega ter kritičnega oblikovanja in izražanja stališč na vseh področjih družbenega in zasebnega življenja.

Nekateri cilji predmeta

Učenci in učenke spoznavajo:

- kaj je retorika,
- zakaj se je koristno učiti retorike,
- etiko dialoga,
- kaj je argumentacija,
- razliko med dobrimi in slabimi argumenti,
- sestavne dele retorične tehnike in razumejo, kako lahko oblikujejo prepričljive govore,
- kako pomembni so značaji (govorca) in strasti (poslušalcev) za uspešno prepričevanje,
- nastanek in zgodovina retorike.

Učenci in učenke se (na)učijo javnega nastopanja, izražanja svojih stališč, učinkovitega prepričevanja in argumentiranja.

Retoriki, kot obveznemu izbirnemu predmetu v 9. razredu devetletne OŠ, je namenjenih 32 ur letno ali 1 ura tedensko.

Retorika je veččina, zato se jo da priučiti. Pravijo, da se pesnik rodi, retorik pa naredi. V 32 urah se seveda ne da narediti odličnega retorika, vsekakor pa se bodo učenci naučili izražati svoje misli, odnose, interese ...

Izbirni predmet: POSKUSI V KEMIJI (8., 9. razred)

Le kdo od nas ne pozna prizora, ko sonce ob koncu dneva tone za horizont. Nebo spremeni barvo, sonce pa prehaja iz odtenka živo rumene proti temno rdeči, dokler nazadnje le ne izgine za obzorjem. Omenjeno prelivanje barv lahko prikažemo tudi s poskusom v laboratoriju.

Na podoben način lahko ponazorimo tudi številne druge pojave, s katerimi se srečujemo v življenju, kot so vulkan, ognjene zvezdice za jelko, kemijski fleš, »pranje« denarja, itd.

To je le nekaj dejavnosti, s katerimi se bodo učenci ukvarjali pri izbirnem predmetu poskusi v kemiji.

Kemija je naravoslovna veda, ki temelji na eksperimentalno podprtem delu. Torej so bistvo kemije **kemijski poskusi**.

Glavna naloga kemije v osnovni šoli je razvijati opazovanje in opisovanje pojavov.

Učenci pri omenjenem predmetu:

- utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela;
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentiranje in raziskovanje;
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju;
- urijo se v osnovnih tehnikah in operacijah laboratorijskega eksperimentalnega dela;
- usvojijo postopke eksperimentalnega dela: *načrtovanje in izvajanje poskusov, opazovanje, beleženje, zbiranje in analiza podatkov.*